

Viitorul fermelor mici și mijlocii ale României: asociere și educație

Alexandra Toderiță
Centrul Român pentru Politici Europene

Problemele fermelor mici și mijlocii: atomizare, îmbătrânire, educație profesională precară

- În România se află o treime din numărul total de ferme din UE (3,422 milioane);
- Fermele de subzistență și semi-subzistență (99,24% din total) au o mărime medie de 2,04 ha și lucrează 55,40 % din suprafața agricolă;
- 20,76% din populația ocupată în România (1,72 mil. persoane) lucrează în agricultură;
- România este a doua țară din UE (după Pt) d.p.d.v al îmbătrânirii agricultorilor: peste 40% au mai mult de 50 de ani;
- 96,40% dintre agricultori au doar experiență practică (nu au beneficiat de formare profesională agricolă de bază)

Soluția 1 – Asociere.

Programele-pilot sprijinite de RAF

DEZVOLTARE RURALĂ PRIN ANTREPRENORAT ȘI ASOCIERE

(2012-2015)

Dezvoltarea de modele de business care agregă micii fermieri și le oferă sprijin individualizat pentru a-și îmbunătăți productivitatea și eficiența.

COOPNET

(2016-2018)

Replicarea metodologiei de dezvoltare a noi cooperative testată în programul-pilot, prin accesarea PNDR 2014-2020.

Dezvoltarea food hub-urilor (2017-2020)

Pilotarea de centre integratoare de produse locale (în 5 zone ale țării), ca alternative economice durabile pentru micii producători rurali

Soluția 1 – Asociere.

Perspectivă de politici publice

- În 2017 existau 1083 cooperative agricole în România, dintre care funcționează de facto mai puțin de 30%;
- Modelul pilotat de consorțiul RAF în perioada 2012-2015 funcționează – (3 cooperative, 40 membri, CA de peste 2,5 mil. RON) și este sustenabil după finalizarea intervenției;
- Concluzie esențială în ceea ce privește formarea de cooperative noi: nevoie de investiție în coeziunea grupurilor și în capitalul social din comunități și abia apoi în active, stimulente la vânzări etc;
- Nevoie de sprijin pentru asocierea micilor fermieri (cooperative și food hub-uri) în PNDR post-2020 cu o componentă puternică de dezvoltare comunitară;

Soluția 2: Educație agricolă

Programul-pilot Licee agricole – educația următoarei generații de fermieri 2014-2017

2014-2017: 8 licee din țară, 4 piloni de intervenție:

Creșterea capacității școlilor de a oferi programe relevante pentru dezvoltarea abilităților tehnice și antreprenoriale ale elevilor

Sprijin pentru școli în a-și face cunoscute în comunitate oferta și rezultatele, pentru a atrage candidați mai mulți și mai bine motivați.

O mai bună colaborare între școală și alți actori locali (autorități, fermieri etc) pentru o educație de calitate, relevantă pentru dezvoltarea locală.

Creșterea capacității școlilor de a atrage resurse suplimentare prin care să răspundă nevoilor elevilor, școlii și comunității

Soluția 2: Educație agricolă

Perspectivă de politici publice

Schimbul de generații în agricultură

- prioritate a Comisiei Europene
- direcție importantă a noii Politici Agricole Comune (post 2020)
- trebuie luată în considerare în configurarea măsurilor PNDR 2020-2027

Nevoi prioritare

- Conectarea școlilor cu afacerile locale – implicarea MADR
- Sprijin pentru pilotarea unor stagii de practică în ferme reale în diverse sectoare agricole (operaționalizarea învățământului dual în agricultură)
- Accent sporit pe educație antreprenorială

Muğumesc